

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Ndob/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 5118212296
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Ličková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5118212296.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: TATRA SPC21, s. r. o., so sídlom Velehradská 33, Bratislava, IČO: 45 363 901, právne zastúpený Právne centrum, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Mýtna 42, Bratislava proti žalovanému: Stredoslovenská distribučná, a. s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, Žilina, IČO: 36 442 151, o zaplatenie 405 037,29 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 63Cb/152/2018, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci, takto

rozhodol:

Na konanie a rozhodnutie vo veci je p r í s l u š n ý Okresný súd Banská Bystrica.

Odôvodnenie

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Žilina dňa 16. augusta 2018 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia 405 037,29 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody.
Konanie bolo na Okresnom súde Žilina vedené pod sp. zn. 10Cb/102/2018.

2. Okresný súd Žilina podľa ust. § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) postúpil vec Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu kauzálne príslušnému podľa § 26 písm. b/ CSP s poukazom, že spor sa týka nekalosúťažného konania.

3. Okresný súd Banská Bystrica s postúpením veci nesúhlasil a vec predložil podľa ustanovenia § 43 ods. 2 C. s. p. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti, keďže podľa jeho názoru nie je kauzálne príslušný. Nesúhlas s postúpením odôvodnil poukazujúc na obsah žaloby, z ktorej vyplýva, že žalobca (podnikateľský subjekt podnikajúci v oblasti výroby a dodávky elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, ak ide o výrobu a dodávku elektriny v solárnych zariadeniach) sa domáha nároku na náhrady škody, ktorá mu bola podľa jeho názoru spôsobená porušením zmluvných povinností, resp. porušením prevádzkového poriadku žalovaným (distribučná energetická spoločnosť a prevádzkovateľ distribučnej sústavy). Žalovaný porušil povinnosť v zmysle prevádzkového poriadku, a to prílohy č. 2 bodu 13.1 Obchodných podmienok pre distribúciu a prístup do distribučnej sústavy,

prílohy č. 3 bodu 13.1 Obchodných podmienok pre rámcovú distribučnú zmluvu, prílohy č. 7 bodu 10.1 Obchodných podmienok výkupu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny a tepla, prílohy č. 8 bodu 10.1 Obchodných podmienok pre poskytovanie doplatku na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny a tepla, kde je uvedené, že: „Zmluvné strany sa zaväzujú informovať sa včas presne o všetkých zmenách skutočností uvedených v Zmluve o distribúcii/v Rámcovej zmluve/Zmluve o výkupe/Zmluve o doplatku, poskytovať si všetky informácie, ktoré by mohli mať vplyv na jej plnenie a poskytnúť si plnú súčinnosť pri predchádzaní hroziacim škodám a pri odstraňovaní ich následkov.“ S účinnosťou od 01. 01. 2014 došlo k zmene právnej úpravy zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby. V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. výrobca elektriny s právom na podporu, ktorý si nespĺní povinnosti podľa odseku 2, si nemôže na elektrinu vyrobenú v danom zariadení na výrobu elektriny uplatniť právo na nasledujúci kalendárny rok. Uvedená zmena príslušného zákona sa podľa žaloby dotkla žalobcu tak, že z dôvodu nesplnenia si zákonných povinností si nemohol uplatniť nárok na podporu na nasledujúci kalendárny rok 2015 a podľa jeho tvrdení mu tak vznikla škoda vo výške 405 037,29 eur. Žalovaný si podľa tvrdení žalobcu nespĺnil svoju informačnú povinnosť uvedenú v prevádzkovom poriadku tým, že neinformoval žalobcu o správnom dodržiavaní ust. § 4 ods. 2 zákona, keďže jeho správnym dodržiavaním by si žalobca mohol uplatniť nárok na podporu na nasledujúci kalendárny rok 2015. Poukazujúc na uvedené mal za to, že žaloba bola žalobcom podaná iba na základe zodpovednostného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, z dôvodu porušenia záväzkovo-právnej povinnosti obchodnoprávnej povahy dohodnutej v zmluve. Okresný súd Banská Bystrica tak dospel k záveru, že podľa ust. 12, a § 13 CSP príslušným súdom je Okresný súd Žilina.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Žilina a Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci nie je dôvodný.

5. Najvyšší súd je funkčne príslušným súdom pre nachádzanie príslušného súdu prvoinštančného v prípade konfliktu názoru na príslušnosť kauzálnu, teda príslušnosť presne definovanú osobitnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku pre spory, ktorých základ je viazaný na špecifický predmet konania; ak takýto konflikt daný nie je, rozhoduje súd nadriadený prvoinštančnému súdu deklarujúcemu nesúhlas s postúpením veci.

6. Základný procesný predpis upravujúci občianske súdne konanie, Civilný sporový poriadok, v ustanovení § 40 výslovne ukladá súdu povinnosť skúmať aj bez námietky vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania. Následne v § 43 ods. 1 a 2 upravuje postup, keď dôjde ku kolízii medzi súdmi, týkajúcej sa ich miestnej a kauzálnej príslušnosti. Ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomil len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané (§ 43 ods. 1 a 2 CSP).

7. Osobitná úprava kauzálnej príslušnosti v ust. § 22 až 33 CSP je úprava obsahujúca kritéria určenia príslušného súdu, ktoré s ohľadom na predmet konania určujú ako jediný oprávnený vo veci konať takto vymedzený súd aj pre prípad, že by bola inak založená podľa všeobecných ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti iného prvoinštančného súdu.

Má tak prioritnú povahu voči všetkým ostatným do úvahy prichádzajúcim vymedzeniam príslušnosti.

8. Ustanovenie § 26 CSP upravuje kauzálnu príslušnosť pre konanie v sporoch z nekalého súťažného konania a v autorskoprávnych sporoch, v zmysle ktorého je príslušný;

a) Okresný súd Bratislava I pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre, b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne, c) Okresný súd Košice I pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove.

9. Základným predpokladom posúdenia konania ako nekalosúťažného je, že musí ísť o konanie v hospodárskej súťaži, konanie musí byť v rozpore s dobrými mravmi súťaže a konanie je spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom (§ 44 Obchodný zákonník). Hospodárskou súťažou sa rozumie súperenie podnikateľských subjektov v hospodárskej oblasti s cieľom predstihnúť iné subjekty, a tým dosiahnuť hospodársky prospech, pričom sa predpokladá existencia minimálne dvoch súperiacich subjektov, a to nielen s podobnými výrobkami či službami, ale aj súťažitelia s rozdielnymi výrobkami a službami. Na to, aby určitým konaním súťažiteľov v rámci hospodárskej súťaže mohli dôjsť k nekalosúťažnému konaniu, sa vyžaduje, aby sa pri naplnení ostatných zákonných pojmových znakov nekalej súťaže produkty súťažiacich subjektov stretli na trhu, a to v predmete,

čase a priestore. Túto podmienku nemožno považovať za splnenú, ak ide o súťažiteľov podnikajúcich v rôznych regiónoch a každý z nich si samostatne vytvára povesť a okruh zákazníkov. Súťažný vzťah nie je vzťahom právnym. Ide o vzťah faktický, ale súčasne o vzťah právne relevantný. Súťažný vzťah vzniká medzi tými, ktorí si hospodársky konkurujú

z ekonomických príčin. Práve trh je predmetom, časom a priestorom vymedzený tak,

aby si jednotlivé trhové ponuky konkrétnych obchodných spoločností, ale aj osôb mohli navzájom konkurovať. K nekalosúťažnému konaniu môže dôjsť iba konaním, ktoré

sa uskutoční v hospodárskej súťaži. Takéto konanie môže byť predovšetkým aktívne, spočívajúce napríklad v tom, že súťažiteľ skopíruje alebo napodobní logo, alebo reklamný slogan iného súťažiteľa a začne ho používať. Tu je nutné pripomenúť, že posúdenie otázky,

či ide v konkrétnom prípade o konanie v hospodárskej súťaži, je nutné posudzovať práve so zreteľom na konkrétny prípad, o ktorý ide.

10. Civilný sporový poriadok v treťom diele tretej hlavy prvej časti upravuje kauzálnu príslušnosť súdov na prejednanie a rozhodnutie vecí určitého druhu. Sporový poriadok touto úpravou limituje rozsah pôsobnosti v určitých sporoch len na niekoľké prvoinštančné súdy, ktoré tak prejednávajú presne zákonom definovanú agendu so zároveň presným vymedzením ich územnej kompetencie - územného obvodu, spravidla zahŕňajúceho územné obvody viacerých súdov. Účelom tejto právnej úpravy bolo zabezpečenie špecializácie súdov

na prejednanie určitých konkrétnych vecí a rýchle, plynulé a hospodárne rozhodovanie taktó špecializovaných súdov.

11. Žalobca podaním z 12. novembra 2018 (č. l. 146) sa písomne vyjadril k uplatňovanému nároku na náhradu škody vo výške 405 037,29 eur s príslušenstvom tak, že svoje právo odvodzuje na základe dvoch právnych titulov, a to porušenia záväzkovo-právnej povinnosti obchodnoprávnej povahy a z porušenia práv žalobcu nekalosúťažným konaním žalovaného. Ďalej uviedol, že pokiaľ má si žalobu vybrať medzi dvoma titulmi uplatňovaného nároku, potom žiada o náhradu škody z titulu porušenia práv žalobcu nekalosúťažným konaním žalovaného.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci nie je dôvodný a vyslovil, že na prejednanie a rozhodnutie predmetnej veci je príslušný Okresný súd Banská Bystrica z dôvodu, že žalobca vymedzil titul uplatňovanej náhrady škody z porušenia práv žalobcu nekalosúťažným konaním žalovaného.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.